

सा विद्या या विमुक्तये

पाठ्यक्रमपरिचयः
श्रीश्रीओङ्कारनाथदेववैदिकविद्यापीठम्

SYLLABUS
OF
SRI SRI OMKARNATHDEV VAIDIC VIDYAPITHA

(A Unit of ABJS)
Registration No. - S/12674, Dated 15/02/1973
Mahamilan Math
7/7 Sitaramdas Omkarnath Sarani
Kolkata 108

Syllabus for Advanced Diploma in Sanskrit

एडवांस डिप्लोमा-पाठ्यक्रमविषयसूची

विषयः

1. वेदः

2. व्याकरणम्

3. दर्शनम्

4. साहित्यम्

5. ज्योतिषम्

6. धर्मशास्त्रम्

7. पौरोहित्यम्

8. गीताशास्त्रम्

Syllabus for Advanced Diploma in Sanskrit

वेदः

प्रथमसत्र-परीक्षा	पूर्णाङ्कः १००X१= १००
प्रथम-पत्रम्	पूर्णाङ्कः १००
(क) वैदिकसाहित्येतिहासः	४०
(ख) उपनिषद-संग्रहः	४०
(ग) भ्रमसंशोधनम्	१०
(घ) वाक्यगठनम्	१०
द्वितीयसत्र-परीक्षा	पूर्णाङ्कः १००X१= १००
द्वितीय-पत्रम्	पूर्णाङ्कः १००
(क) पाणिनीयशिक्षा	४०
(ख) कठोपनिषद्	२०
(ग) तैत्तिरीय-उपनिषद्	२०
(घ) वङ्गानुवादः	१०
(ङ) संस्कृतानुवादः	१०
तृतीयसत्र-परीक्षा	पूर्णाङ्कः १००X२= २००
तृतीय-पत्रम्	पूर्णाङ्कः १००
(क) अग्निसूक्तः(1.1), उषासूक्तः(3.61), इन्द्रसूक्त(2.12)	२०
(ख) हिरण्यगर्भसूक्तः(10.121), सांमानस्यसूक्त(3.30)	२०
(ग) निरुक्तम्(प्रथमतः द्वितीयपर्यन्तम्)	२०
(घ) वैदिकव्याकरणम्	२०
(ङ) वैदिक-निबन्धः	२०
चतुर्थ-पत्रम्	पूर्णाङ्कः १००
(क) रूद्राध्यायः	२०
(ख) शिवसङ्कल्पः	२०
(ग) ऋग्वेदभाष्यभूमिका	२०
(घ) अष्टविकृतयः	२०
(ङ) पारस्करगृह्यसूत्रम्	२०

व्याकरणम्

प्रथमसत्र-परीक्षा

पूर्णाङ्कः १००X१= १००

प्रथम-पत्रम्

पूर्णाङ्कः १००

- (क) स्वारन्त-शब्दरूपाणि- बालक, मुनि, पति, सखि, सुधी, साधू, दातृ, भातृ, गो, लता, मति, नदी, श्री, धेनु, वधू, भू, दुहितृ, फल, वारि, दधि, अक्षि, मधु, धातृ, अस्मद्, युष्मद्, तद्, यद् २०
- (ख) व्यञ्जन्यन्त-शब्दरूपाणि- वणिज्, सम्राज्, भुभृत्, महत्, श्रीमद्, सुहृद्, लघिमन्, राजन् २०
- (ग) भ्वादिगण्य-धातुरूपाणि- भू, जि, स्मृ, गम्, दृश्, स्था, सद्, पा, दा, सेव्, लभ्, भाष् २०
- (घ) दिवादिगण्य-धातुरूपाणि- नृत्, सिव्, व्यध्, विद्, मन्, ली, सिध्, तृप्, तुष्, श्रम् २०
- (ङ) अदादिगण्य-धातुरूपाणि- अद्, रूद्, जागृ, शास्, इ, अस्, हन्, विद्, शी, आस २०

द्वितीयसत्र-परीक्षा

पूर्णाङ्कः १००X१= १००

द्वितीय-पत्रम्

पूर्णाङ्कः १००

- (क) लघुसिद्धान्तकौमुदी (आदितः अजन्तपुँलिङ्ग) ४०
- (ख) हितोपदेश-मित्रलाभ २०
- (ग) अमरकोशः प्रथमकाण्डम् २०
- (घ) वाक्यगठनम् १०
- (ङ) भ्रमसंशोधनम् १०

तृतीयसत्र-परीक्षा

पूर्णाङ्कः १००X २= २००

तृतीय-पत्रम्

पूर्णाङ्कः १००

- (क) व्याकरणशास्त्रेतिहासः २०
- (ख) वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी (आदितः तद्धितप्रकरणपर्यन्तम्) २०
- (ग) वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी (कारकप्रकरणम्) २०
- (घ) वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी (समासप्रकरणम्) २०
- (ङ) संस्कृतानुवादः २०

चतुर्थ-पत्रम्

पूर्णाङ्कः १००

- (क) महाभाष्यम् (प्रथमाल्लम्) २०
- (ख) लघुशब्देन्दुशोखः (संज्ञाप्रकरणम्) २०
- (ग) लघुशब्देन्दुशोखः (कारकप्रकरणम्) २०
- (घ) वाक्यपदीयम् (प्रथमतः विंशतिपर्यन्ताः कारिका) २०
- (ङ) व्याकरण-निबन्धलेखा २०

दर्शनम्

प्रथमसत्र-परीक्षा

पूर्णाङ्कः १००X१ = १००

प्रथम-पत्रम्

पूर्णाङ्कः १००

(क) दर्शनशास्त्रेतिहासः

४०

(ख) पतञ्जलयोगशास्त्रम्

४०

(ग) वाक्यगठनम्

१०

(घ) वङ्गानुवादम्

१०

द्वितीयसत्र-परीक्षा

पूर्णाङ्कः १००X१ = १००

द्वितीय-पत्रम्

पूर्णाङ्कः १००

(क) तर्कसंग्रहः

४०

(ख) वेदान्तसारः

४०

(ग) वङ्गानुवादः

१०

(घ) संस्कृतानुवादः

१०

तृतीयसत्र-परीक्षा

पूर्णाङ्कः १००X२ = २००

तृतीय-पत्रम्

पूर्णाङ्कः १००

(क) मीमांसापरिभाषा

३०

(ख) वेदान्तपरिभाषा

३०

(ग) तर्कभाषा

२०

(घ) दर्शनशास्त्र-प्रवन्धलेखनम्

२०

चतुर्थ-पत्रम्

पूर्णाङ्कः १००

(क) ब्रह्मसूत्रशाङ्करभाष्यम्

३०

(ख) प्रशस्तपादभाष्यम्

३०

(ग) अर्थसंग्रहः

२०

(घ) दर्शनशास्त्र-प्रवन्धलेखनम्

२०

साहित्यम्

प्रथमसत्र-परीक्षा

पूर्णाङ्कः १००x१ = १००

प्रथम-पत्रम्

पूर्णाङ्कः १००

(क) संस्कृतसाहित्यस्येतिहासः

४०

(ख) अलङ्कारशास्त्रस्येतिहास

४०

(ग) संस्कृतानुवादः

१०

(घ) वङ्गानुवादः

१०

द्वितीयसत्र-परीक्षा

पूर्णाङ्कः १००x१ = १००

द्वितीय-पत्रम्

पूर्णाङ्कः १००

(क) रघुवंशम् (आदिसर्गतः पञ्चमसर्गपर्यन्तम्)

३०

(ख) कुमारसम्भवम् (आदिसर्गतः पञ्चमसर्गपर्यन्तम्)

३०

(ग) छन्दोमञ्जरी (गङ्गादासः)

२०

(घ) साहित्यदर्पणः (दशमपरिच्छेदः)

२०

तृतीयसत्र-परीक्षा

पूर्णाङ्कः १००x२ = २००

तृतीय-पत्रम्

पूर्णाङ्कः १००

(क) किरातार्जुनीयम् (आदिसर्गतः पञ्चमसर्गपर्यन्तम्)

२०

(ख) मेघदूतम् (पूर्वमेघः)

२०

(ग) कादम्बरी (शुकनाशोपदेशमात्रम्)

२०

(घ) साहित्यनिबन्धलेखनम्

२०

(ङ) वाक्यनिर्माणम्

२०

चतुर्थ-पत्रम्

पूर्णाङ्कः १००

(क) साहित्यदर्पणः (प्रथमद्वितीयपरिच्छेदौ)

२०

(ख) काव्यप्रकाशः (प्रथमद्वितीयतृतीयोल्लासाः)

२०

(ग) अभिज्ञानशाकुन्तलम् (चतुर्थाङ्कः)

२०

(घ) नाट्यशास्त्रम् (प्रथमतः षष्ठाध्यायपर्यन्तम्)

२०

(ङ) षट्सम्प्रदायानां विशेषाध्ययनम्

२०

ज्योतिषम्

प्रथमसत्र-परीक्षा

पूर्णाङ्कः १००x१ = १००

प्रथम-पत्रम्

पूर्णाङ्कः १००

- (क) ज्योतिषशास्त्रस्योतिहासः ४०
(ख) मुहूर्तचिन्तामणिः (आदितः संस्कारप्रकरणान्तः) ४०
(ग) वाक्यसंगठनम् १०
(घ) भ्रमसंशोधनम् १०

द्वितीयसत्र-परीक्षा

पूर्णाङ्कः १००x१ = १००

द्वितीय-पत्रम्

पूर्णाङ्कः १००

- (क) मुहूर्तचिन्तामणिः (विवाहप्रकरणतः वास्तुपूजाप्रकरणान्तः) ४०
(ख) लघुजातक ४०
(ग) संस्कृतानुवादः १०
(घ) वङ्गानुवादः १०

तृतीयसत्र-परीक्षा

पूर्णाङ्कः १००x२ = २००

तृतीय-पत्रम्

पूर्णाङ्कः १००

- (क) लीलावती ३०
(ख) भास्कररीयबीजगणितोत्पत्तिः ३०
(ग) विवाहमेलकम् २०
(घ) ज्योतिषशास्त्र-प्रबन्धलेखनम् २०

चतुर्थ-पत्रम्

पूर्णाङ्कः १००

- (क) बृहत्संहिता (पूर्वार्धम्) २०
(ख) बृहत्संहिता (उत्तरार्धम्) २०
(ग) सिद्धान्तशिरोमणिः २०
(घ) सूर्यसिद्धान्तः २०
(ङ) ग्रहलाघवकरणम् २०

धर्मशास्त्रम्

प्रथमसत्र-परीक्षा

पूर्णाङ्कः १००x१ = १००

प्रथम-पत्रम्

पूर्णाङ्कः १००

(क) धर्मशास्त्रस्योतिहासः

४०

(ख) आधुनिकहिन्दुविधिः

४०

(ग) वाक्यनिर्माणम्

१०

(घ) भ्रमसंशोधनम्

१०

द्वितीयसत्र-परीक्षा

पूर्णाङ्कः १००x१ = १००

द्वितीय-पत्रम्

पूर्णाङ्कः १००

(क) मनुसंहिता (प्रथमध्यायतः षष्ठध्यायपर्यन्तम्)

४०

(ख) दत्तकमीमांसा

४०

(ग) संस्कृतानुवादः

१०

(घ) वङ्गानुवादः

१०

तृतीयसत्र-परीक्षा

पूर्णाङ्कः १००x२ = २००

तृतीय-पत्रम्

पूर्णाङ्कः १००

(क) मनुसंहिता (सप्तमाध्यायतः द्वादशध्यायपर्यन्तम्)

२०

(ख) अर्थसंग्रहः

२०

(ग) मीमांसापरिभाषा

२०

(घ) धर्मसिन्धुः

२०

(ङ) उद्वाहतत्त्वम्

२०

चतुर्थ-पत्रम्

पूर्णाङ्कः १००

(क) याज्ञवल्क्यस्मृतिः(व्यवहाराध्यायः)

२०

(ख)श्राद्धविवेकः (पर्युदासपर्यन्तम्)

२०

(ग) निर्णयसिन्धुः (उपपरिच्छेदस्य पूर्वार्धम्)

२०

(घ) अर्थशास्त्रम्

२०

(ङ) गौतमधर्मसूत्रम् (प्रथमप्रश्नः)

२०

पौरोहित्यम्

प्रथमसत्र-परीक्षा

पूर्णाङ्कः १००x१ = १००

प्रथम-पत्रम्

पूर्णाङ्कः १००

- (क) कर्मकाण्डस्योतिहासः
- (ख) श्री श्रीचण्डी
- (ग) वाक्यनिर्माणम्
- (घ) भ्रमसंशोधनम्

४०
४०
१०
१०

द्वितीयसत्र-परीक्षा

पूर्णाङ्कः १००x१ = १००

द्वितीय-पत्रम्

पूर्णाङ्कः १००

- (क) माध्यन्दिनीयरूद्राष्टाध्यायी
- (ख) यज्ञोपवीतधारणविधिः
- (ग) व्रतार्कः
- (घ) संस्कृतानुवादः

३०
३०
२०
२०

तृतीयसत्र-परीक्षा

पूर्णाङ्कः १००x२ = २००

तृतीय-पत्रम्

पूर्णाङ्कः १००

- (क) श्राद्धविवेकः रूद्रधरकृतः
- (ख) प्रतिष्ठामहोदधिः (वायुनन्दनमिश्रकृतः)
- (ग) अग्निष्टोमपद्धतिः
- (घ) सामवेदीयसंस्कारकाण्डम्
- (ङ) निबन्धलेखनम्

२०
२०
२०
२०
२०

चतुर्थ-पत्रम्

पूर्णाङ्कः १००

- (क) श्रीसत्यनारायणपूजा
- (ख) दूर्गापूजापद्धतिः (वङ्गीयः)
- (ग) कालीपूजापद्धतिः (वङ्गीयः)
- (घ) जगद्धातृपूजापद्धतिः (वङ्गीयः)
- (ङ) श्री श्री चण्डी (चतुर्थोध्यायः)

२०
२०
२०
२०
२०

गीताशास्त्रम्

प्रथमसत्र-परीक्षा

पूर्णाङ्कः १००×१= १००

प्रथम-पत्रम् (अर्जुन-विषादयोगः, सांख्ययोगः, कर्मयोगः, ज्ञानयोगः) पूर्णाङ्कः १००

- (क) अतिलघुप्रश्नाः ३०
(ख) व्याख्या-कार्या २०
(ग) प्रत्येकं प्रश्नः प्रायः त्रिंशत्शब्दै (300) समपेक्ष्यते ४०
(घ) वङ्गानुवादः १०

द्वितीयसत्र-परीक्षा

पूर्णाङ्कः १००×१= १००

द्वितीय-पत्रम् (संन्यासयोगः, ध्यानयोगः, ज्ञानविज्ञानयोगः, अक्षरब्रह्मयोगः) पूर्णाङ्कः १००

- (क) अतिलघुप्रश्नाः ३०
(ख) व्याख्या-कार्या २०
(ग) प्रत्येकं प्रश्नः प्रायः त्रिंशत्शब्दै (300) समपेक्ष्यते ४०
(घ) संस्कृतानुवादः १०

तृतीयसत्र-परीक्षा

पूर्णाङ्कः १००×२= २००

तृतीय-पत्रम् (राजविद्याराजगुह्ययोगः, विभूतियोगः, विश्वरूर्शनयोगः, भक्तियोगः, क्षेत्रक्षेत्रज्ञ - विभागयोगः) पूर्णाङ्कः १००

- (क) अतिलघुप्रश्नाः ३०
(ख) व्याख्या-कार्या २०
(ग) प्रत्येकं प्रश्नः प्रायः त्रिंशत्शब्दै (300) समपेक्ष्यते ४०
(घ) प्रबन्धलेखनम् १०

चतुर्थ-पत्रम् (गुणत्रयविभागयोगः, पुरुषोत्तमयोगः, दैवासुरसम्पदविभागयोगः, श्रद्धात्रयविभाग- योगः, मोक्षयोगः) पूर्णाङ्कः १००

- (क) अतिलघुप्रश्नाः ३०
(ख) व्याख्या-कार्या २०
(ग) प्रत्येकं प्रश्नः प्रायः त्रिंशत्शब्दै (300) समपेक्ष्यते ४०
(घ) संस्कृतानुवादः १०